

Fiscalist/ jurist in de nieuwe wereld

Rene Maat
Belastingadviseur
en partner Rechtsaete
Vastgoedadvocaten en
Belastingadviseurs

De wereld om ons heen verandert vooral door de technische vooruitgang met rasse schreden. Zelfs in het voetbal, een vrij traditionele sport, heeft met de VAR de technische vooruitgang zijn intrede gedaan. Net als het voetbal kenmerkt de advocatuur en de (fiscaal) juridische dienstverlening zich in zijn algemeenheid door een vrij traditionele/conservatieve houding. Door het bestaande uurtje/factuurtje verdienmodel bestaat er vanuit de markt nog niet een grote dwang om te vernieuwen. Het gaat immers toch goed, waarom zouden we iets veranderen?

Toch zie je ook in de fiscale en juridische dienstverlening ontwikkelingen die op korte of langere termijn tot belangrijke veranderingen aanleiding kunnen geven. In eerste instantie zal je dat vermoedelijk zien op werkzaamheden met een vrij repeterend karakter. Denk bijvoorbeeld aan het laten selecteren van verschillen ten opzichte van het ROZ model van huurcontracten in het kader van een due diligence door een computer, in plaats van handmatig contract voor contract die verschillen in kaart te laten brengen door (beginnend) advocaten. Een vervolgstap zou kunnen zijn die verschillen middels “artificial intelligence” te laten interpreteren door een computer.

Binnen mijn eigen vakgebied, de fiscaliteit, zie je met name dat op aangifte gebied de laatste jaren handelingen worden geautomatiseerd. U heeft het zelf wellicht al ervaren doordat de belastingdienst u jaarlijks voorziet van een vooraf ingevulde aangifte inkomstenbelasting. In plaats van zelf allerlei gegevens intoetsen, hoeft u thans enkel te beoordelen of de vooraf ingevulde informatie juist en volledig is en vervolgens kunt u op “verzenden” drukken. Voor de aangiften vennootschapsbelasting zijn er programma’s die, als een jaarrekening op een bepaalde manier wordt aangeleverd, automatisch de gegevens kunnen overzetten naar het aangifteprogramma.

Kortom, veel tijdrovende en over het algemeen als minder leuk ervaren handelingen, worden of zullen in de nabije toekomst worden geautomatiseerd. De vraag die dan op komt is wat dan de rol van de jurist en fiscalist zal zijn in de toekomst? Hoe en waarmee kan hij of zij in de toekomst nog een goed belegde boterham verdienen? Het zal een rol moeten zijn die niet eenvoudig kan worden geautomatiseerd. Wat is dan dat echte mensenwerk?

De verwachting is dat meer ingewikkelde zaken minder snel geautomatiseerd kunnen worden. Dat zijn vaak ook de leukste werkzaamheden met een hoge “added value”. Als je als fiscalist/jurist in de toekomst een goede boterham wilt verdienen zul je je dus moeten richten op zaken met een hoge complexiteit en “added value”. Anderzijds of in combinatie daarmee zou je de automatisering kunnen omarmen en op deze wijze een verdienmodel kunnen creëren en/of ondersteunen. Hoe het zich allemaal gaat ontwikkelen blijft natuurlijk lastig te voorspellen. Wat wel helder is, is dat het persoonlijke contact van mens tot mens (“face to face”) altijd het belangrijkste en mooiste onderdeel blijft van het werk van een fiscalist/jurist, en dat laat zich niet automatiseren.

